

Лабораторна робота №2

Студентки групи МСО1

Мельницької Олени

Тема: проектна організація навчального процесу з використанням інформаційних технологій.

Мета: вивчити принципи, цілі, етапи роботи над проектом, вимоги до освітніх телекомунікаційних проектів.

Обладнання:

1. Електронний курс лекцій 2.
2. Комп'ютер з ОС Windows та пакетом програм Microsoft Office, підключений до локальної мережі ВДПУ та мережі Інтернет.

Література

1. Гуревич Р. С. Навчання у телекомунікаційних освітніх проектах (з досвіду роботи) / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, Л. С. Шевченко. – Вінниця : «Ландо», 2007. – 138 с.
2. Гуревич Р. С. Проектна діяльність учнів ПТНЗ на основі інформаційно-комунікаційних технологій / Р. С. Гуревич, Л. В. Жиліна, М. Ю. Кадемія. – Вінниця : «Планер», 2009. – 100 с.
3. Пахомова Н. Ю. Метод учебных проектов в образовательном учреждении : пособие для учителей и студентов педагогических вузов / Н. Ю. Пахомова. – М. : АРКТИ, 2003. – 112 с.
4. Сергеев И. С. Как организовать проектную деятельность учащихся : практическое пособие для работников общеобразовательных учреждений / И. С. Сергеев – М. : АРКТИ, 2004. – 80 с.
5. Терещук А. І. Методика організації проектної діяльності старшокласників з технологій : метод. посіб. для вчителів, навч. прогр., варіат. модулі / А. І. Терещук, С. М. Дятленко. – К. : Літера ЛТД, 2010. – 128 с.

Творчі завдання

Завдання 1. Оберіть тему телекомунікаційного проекту, опишіть технологію його виконання. Які проблеми розв'язує телекомунікаційний проект?

Назва телекомунікаційного проекту - ***“Відеоблог-екскурсія по Лондону”***. Суть цього проекту полягає в тому, що українські студенти співпрацюють з студентами Оксфордського університету, в м. Англії. Домовленість щодо співпраці проводиться заздалегідь, таким чином студенти обох країн мають час підготувати соціальні опитувальники, враховуючи ті питання які їм цікаво почути від гостей. Отже, українські студенти проводять невелику дослідницьку роботу та підготовку, перед реальною поїздкою в Туманний альбійон - місто Лондон, збирають цікаву інформацію щодо найпопулярніших місць м. Лондон. Суть також полягає в тому, що наші студенти записують на відео кожний день, проведений за кордоном. Готові відеоблоги завантажуються на Інтернет-платформу Youtube.

Телекомунікаційний проект дає змогу студентам розвинути навички спілкування англійською мовою, мотивує студентів працювати над проектом і розвиває групову роботу. Більш того, студенти, які бачать реальне застосування мови в країні, де вона є рідною, розуміють для чого вони вивчають іноземну мову і наскільки ефективно вона може вживатися в реальному житті.

Завдання 2. Охарактеризуйте вибрану Вами педагогічну технологію.

Навчальний телекомунікаційний проект – це спільна навчально-пізнавальна творча або ігрова діяльність учнів–партнерів, організована на основі комп'ютерної телекомунікації, яка має спільну мету – дослідження деякої проблеми, узгоджені методи, способи діяльності, направлена на досягнення спільного результату діяльності. Я вважаю, що специфіка телекомунікаційних проектів полягає передусім в тому, що вони за своєю суттю завжди міжпредметні. Тобто при вирішенні якоїсь проблеми чи організації проектної діяльності, студенти охоплюють як мінімум 2-3 предмети, оскільки розв'язання проблеми, закладеної в будь-якому проекті, завжди вимагає залучення інтегрованого знання.

Будь-який телекомунікаційний проект буде вдалим, коли існує спосіб розв'язування проблеми, яка пропонується. Повинно бути запропоноване спільне творче створення, розробка деякої теми, будь то чисто практична робота або творча робота така як створення журналу, газети, Web-сторінки, п'єси, книги, музичного твору, пропозицій по вдосконаленню навчального курсу. Передбачається, що проводиться захоплююча пригодницька спільна

комп'ютерна гра, змагання, що викликає неабиякий інтерес до навчальної діяльності.

Завдання 3. За обраною темою проекту складіть план його виконання та опишіть зміст кожного з етапів його виконання.

Етап планування:

1. Першим етапом є створення сценарію екскурсії конкретного маршруту. На даному етапі важливо повністю продумати маршрут екскурсії, інформацію щодо кожного визначного місця, можливі варіанти аби краще зацікавити слухачів і продумати кожне місце зйомки.

Етап проведення:

2. Другий етап - це власне проведення самої екскурсії в Лондоні та запис її на відеокамеру по прибуттю в призначений пункт. На даному етапі важливо врахувати всі нюанси аби весь підготовлений матеріал був застосований за призначенням. До того ж, в них є можливість поспілкуватись з носіями мови, оскільки знайдуться небайдужі люди, які зможуть їм допомогти. Їхнім завданням є також провести соціальне опитування серед іноземців стосовно їх обізнаності щодо цікавих фактів про ті чи інші визначні місця і поділитися власними знахідками.

Висновки та оцінювання:

3. Третій етап відбувається по поверненню в рідне місто і школу, де записаний матеріал відтворюється і переглядається іншими однокласниками. На мою думку, це допоможе й іншим дітям підвищити мотивацію щодо вивчення англійської мови, адже вони будуть точно розглядати реальну імплементацію мови в житті.

Контрольні запитання

1. ***У чому полягає перспективність використання проектної технології в навчанні студентів ВНЗ?***

Проектна діяльність є особливою формою навчально-пізнавальної активності студентів, психологічний сенс якої полягає в забезпеченні єдності та наступності різних боків процесу навчання, що дозволяє розглядати її як значущий засіб розвитку особистості. Метод проектів за своєю дидактичною суттю спрямований на формування здібностей, маючи які, студент стає більш пристосованим до життя, вміє адаптуватися до умов, що змінюються,

орієнтується в різноманітних ситуаціях, працює в різних колективах, тому що проектна діяльність є культурною формою діяльності, в якій можливе формування здатності до здійснення відповідального вибору. Проектна діяльність дозволяє вивчати матеріал, що виходить за межі навчальної програми, використовувати інформацію як із традиційних джерел (книг, словників, енциклопедій), так і з мережі Інтернет. Студенти навчаються працювати в мережі, здійснювати пошук інформації, використовувати різноманітні пошукові системи. В процесі роботи над проектом відбувається не тільки накопичення знань, а й творче їх осмислення.

2. Чи можна ототожнювати поняття «проект» і «проектна діяльність», «метод проекту»? Відповідь обґрунтувати.

Метод проектів – це дидактична категорія, що визначає систему прийомів і способів оволодіння певними практичними або теоретичними знаннями, тією або іншою діяльністю. Практична діяльність – конструктивна і продуктивна діяльність особистості, що спрямована на розв’язання життєво значущої проблеми, досягнення прикінцевого результату в процесі цілепокладання, планування і здійснення проекту. Проектно-дослідна діяльність – діяльність з проектування власного дослідження, що припускає виділення цілей і завдань, виділення принципів відбору методик, планування перебігу дослідження, визначення очікуваних результатів, оцінка реалізації дослідження, визначення необхідних ресурсів та організаційною рамкою дослідження. Тому дані поняття не є тотожними.

3. Чим відрізняється проектна діяльність від навчально-дослідницької діяльності?

Проектна діяльність відрізняється низкою ознак від навчально-дослідницької діяльності. По-перше, на відміну від останньої, метод проектів націлений на всебічне і систематичне дослідження проблеми, розробку конкретного варіанту (моделі) освітнього продукту. По-друге, для навчально-дослідницької діяльності головним підсумком є досягнення істини, тоді, як робота над проектом припускає одержання, передусім, практичного результату. Крім того, проект, будучи результатом колективних зусиль виконавців, на завершальному етапі діяльності припускає рефлексію спільної роботи, аналіз повноти, глибини, інформаційного забезпечення, творчого вкладу кожного. Навчально-дослідницька діяльність індивідуальна за своєю суттю і націлена на те, щоб одержувати нові знання, а мету проектування внести у межі виключно дослідження, навчаючи додатково конструюванню, моделюванню та ін. Таке навчання має здійснюватися як на матеріалі наявних

навчальних предметів, так і в спеціально організованому навчальному середовищі.

4. *Схарактеризуйте етапи виконання проекту.*

1. Початковим етапом роботи над проектом є так званий передпроект. На цьому етапі здійснюється вибудова міжособистісних стосунків, виявляються лідери, планується експеримент, а головне, формулюється тема проекту.

2. Етап планування роботи. Основна мета етапу планування – одержання загального уявлення про майбутній напрям дослідницької роботи. Планування роботи над проектом: визначення часових рамок, що обмежують етапи роботи; обговорення варіантів оформлення звітності про виконану роботу; формулювання найбільш актуальних проблем, здатних вплинути на процес проектування. Під час планування педагог лише зрідка вносить корективи в дискусію з планування проектної діяльності.

3. Аналітичний етап. Дослідницька робота студентів, учнів і самостійне одержання нових знань; уточнення висунутої мети і завдання; пошук і збирання інформації через власні знання і досвід студентів, учнів; обмін інформацією з іншими особами (студентами, учнями, вчителями, викладачами, батьками, запрошеними консультантами і т. ін.); вивчення спеціальної літератури, залучення матеріалів засобів масової інформації, Інтернет. Необхідно зазначити, що основним завданням аналітичного етапу є самостійне проведення студентами, учнями дослідження, вивчення і аналіз інформації. Педагог при цьому стежить за процесом дослідження, його відповідністю меті і завданням проекту, надає групам необхідну допомогу, не допускаючи пасивності окремих учасників. В його завдання також входять коригування діяльності груп і окремих учасників, допомога в узагальненні проміжних результатів для підведення підсумків наприкінці етапу.

4. Етап узагальнення. Систематизація, структурування одержаної інформації, інтеграція одержаних знань; побудова загальної логічної схеми для підведення підсумків (у вигляді рефератів, доповідей, конференцій, відеофільмів, спектаклів, стінгазет, журналів, презентацій в Інтернеті і т. ін.). Завдання педагога на цьому етапі – надати студентам, учням максимальну самостійність і допомогти виявити творчу активність у виборі форм представлення результатів проекту; стимулювати такі форми роботи, що дають можливість розкритися кожному учню.

5. Презентація результату. осмислення одержаних даних і способів досягнення результату, обмін одержаної інформації, а також накопичення досвіду в класі або групі; обговорення і спільна презентація учасниками

результатів роботи над проектом; спільна презентація результатів на різних конкурсах проектів, а також спільні публікації. Особливість етапу полягає в тому, що саме здійснення презентації в тій формі, яку вибрали учасники, по суті є навчальним і орієнтоване на здобуття навичок представлення підсумків своєї діяльності.

5. *Схарактеризуйте телекомунікаційний проект.*

Телекомунікаційний навчальний проект – це спільна навчально-пізнавальна, творча або ігрова діяльність учнів-партнерів, організована на основі комп'ютерної телекомунікації, яка має спільну мету, узгоджені методи, способи діяльності спрямовані на досягнення спільного результату. Телекомунікаційні проекти надають можливість не тільки передавати учням суму тих чи інших знань, але й вчити набувати цих знань самостійно за допомогою величезних можливостей глобальної комп'ютерної мережі Internet, вміти користуватися набутими знаннями для розв'язання нових пізнавальних і практичних задач, допомагати знайомитися з іншими культурами, виховувати відчуття приналежності до єдиної світової спільноти.

6. *У чому полягає міжпредметний характер телекомунікаційного проекту?*

Важливою рисою телекомунікаційного проекту є його міжпредметний характер, оскільки розв'язання проблеми, яка закладена в будь-якому проекті, завжди потребує інтегрованих знань. Використання телекомунікацій дозволяє залучити до розробки та наукового керівництва дослідницькими проектами, консультування учасників – фахівців відповідної галузі.

7. *Які вимоги висуваються до освітніх телекомунікаційних проектів?*

- формування глобальної в дослідницькому і творчому аспекті проблеми, яка вимагає для її розв'язання інтегрованого знання, творчого пошуку;
- практична, теоретична, пізнавальна значимість передбачуваних результатів;
- самостійна (індивідуальна, парна, групова) діяльність студентів;
- структурування змістової частини проекту (з визначеними результатами окремих етапів);
- використання дослідницьких методів, що передбачає певну послідовність дій: обговорення способів оформлення кінцевих результатів, збирання, систематизація й аналіз одержаних даних,

підведення підсумків, оформлення результатів, їх представлення, висновки, формулювання нових проблем дослідження.

8. Які типи проектів використовуються в навчальному процесі?

- за домінуючою у проекті діяльністю: прикладний (практично-орієнтований), ознайомлювально-орієнтовний (інформаційний) дослідницький, пошуковий, творчий, рольовий;
- за предметно-змістовою сферою знань: монопроект (у рамках однієї галузі знань), міжпредметний проект;
- за характером координації проекту: безпосередній, опосередкований;
- за характером контактів (серед учасників одного навчального закладу, групи, міста, країни, різних країн світу);
- за кількістю учасників проекту: особистісні, парні, групові;
- за тривалістю виконання проекту: короткострокові, середньої тривалості, довгострокові.

9. Які функції викладача в проектній діяльності?

Під час роботи над проектом викладач виконує такі функції:

- сприяє студентам у пошуку джерел, здатних допомогти їм у роботі над проектом;
- сам виступає джерелом інформації;
- підтримує і стимулює студентів;
- допомагає їм оволодіти новими інформаційними технологіями;
- прищеплює студентам інформаційну культуру;
- координує процес створення проекту;
- підтримує безперервний зворотний зв'язок з метою просування студентів у роботі над проектом.

10. У чому полягають переваги проектної організації навчального процесу з вивчення вашої дисципліни за проектною технологією з використанням ІКТ?

Проектне навчання стимулює і посилює позитивну мотивацію до навчання, тому що воно:

- особистісно-орієнтоване;
- активізує безліч дидактичних підходів – навчання у процесі діяльності, сумісне навчання, мозковий штурм, рольові ігри, евристичне та проблемне навчання, дискусія, командне навчання;

- самотивуюче, що означає зростання інтересу та включення в роботу в міру її виконання;
- дозволяє вчитись на власному досвіді та досвіді інших; приносить задоволення учням, які бачать продукт своєї власної праці.

Л.І. Колосникова відзначає, що проектна діяльність сприяє розвитку компетентності педагогічного колективу, забезпечуючи:

- підвищення емоційного задоволення від спільної діяльності;
- усвідомлення необхідності конструктивної взаємодії всіх членів колективу, постійного самовдосконалення, більш оперативної та гнучкої зміни як власної діяльності, так і діяльності всього колективу;
- прагнення викладачів до розширення сфери міжпредметних знань;
- звернення педагогів до власної дослідницької діяльності;
- розвиток орієнтацій на співробітництво з учнями, більша увага до їх особистісного розвитку;
- становлення готовності педагогів і учнів виступати співтворцями освітнього процесу, колегами щодо дослідницької роботи, співавторами творчих проектів.

11. Яким чином відбираються студенти в малі групи для роботи в проекті?

Студенти відбираються в малі групи для роботи в проекті таким чином, щоб кожній з груп були такі студенти, які могли б виконувати 1 з ролей: спікера (лідера), секретаря, посередника, доповідача. Існує багато способів формування груп :

- заздалегідь скласти списки груп;
- попросити учасників порухуватись на перший – другий і т.д.
- сформувати групи в залежності від рівня навчальних досягнень студентів;
- сформувати групи за бажанням учасників;
- визначити капітанів, які самостійно набирають собі групи.

12. У чому полягає практична спрямованість використання методу проектів у вивченні вашої дисципліни ?

Методика проектного навчання широко використовується мною для узагальнення знань і умінь по вивченій темі. В моєму розумінні проект – це творча діяльність школяра, відповідна його фізіологічним та інтелектуальним можливостям, з урахуванням вимог, що пред'являються державним стандартом. Характерною рисою проектної діяльності є багаторазова вживаність. Ця методика може бути використана на кожному рівні навчання.

Сучасні УМК видані у Великобританії видавництва Оксфорд і Пірсон приділяють достатню увагу проектної діяльності на уроках. При організації

проектної діяльності на уроках англійської мови я виділяю проходження наступних етапів: підготовчий, організаційний, основний, презентація/захист проекту. Найцінніше в проектній діяльності, на мій погляд, те, що все йде від учнів, а роль вчителя – лише організаційна. Слід пам'ятати: щоб вирішити проблему, яка лежить в основі проекту, школярі повинні володіти певними інтелектуальними, творчими та комунікативними вміннями. До них можна віднести уміння працювати з текстом, аналізувати інформацію, робити узагальнення, висновки, вміння працювати з різноманітним довідковим матеріалом. До творчих умінь відносяться: уміння вести дискусію, слухати і чути співрозмовника, відстоювати свою точку зору, вміння лаконічно висловлювати думку. Таким чином, для грамотного використання методу проектів потрібна значна підготовка, яка здійснюється в цілісній системі навчання, причому необов'язково, щоб вона запобігала роботі учнів над проектом. Така робота повинна проводитися постійно.

На першому етапі розробляється план проектної роботи та систему комунікативних вправ, що забезпечує її мовний рівень. Учні повинні вільно володіти активною лексикою і граматиною в рамках навчальної теми, перед тим як переходити до обговорення проблемних питань. Слід ретельно відпрацювати граматичні вправи з підручника, або запропоновані вчителем типу « утвори потрібну граматичну форму дієслова», « Назви негативний варіант цього речення», «Переведи речення з російської на англійську» і т. д.

Другий етап (уроки 2 - 8) забезпечує мовні і мовленнєві вміння школярів. Паралельно з цим проводиться поетапна робота над проектом . Тексти з підручника є змістовною базою для розвитку мовленнєвих і дослідницьких умінь учнів. Поряд з роботою з формування мовних і мовленнєвих умінь у рамках обговорюваної проблематики необхідно навчити їх стратегії і тактики групового спілкування. Велике значення при цьому має цілеспрямоване навчання комунікативним мовним штампам. Спочатку учні вчать висловлювати власну думку. В даному випадку використовуються кліше типу: I think, It seems to me і т. д.

Потім для підсумкової дискусії учням пропонуються фрази згоди (Yes, I think so. Right. That's true.)і незгоди (Sorry, I don't think so. I'm afraid you are wrong.) і узагальнення сказаного (On the whole. In general.) Тренування школярів у використанні цих мовних кліше починається відразу з другого уроку в різних вправах. Можна запропонувати учням розробити в парах невеликий діалог з використанням даних комунікативних фраз. При цьому виді діяльності учні не тільки запам'ятовують нові кліше і закріплюють лексику, але і вчать зв'язному логічному висловлюванню думок.

Третій етап – захист і обговорення проектів. Кожна група захищає перед класом свій проект за раніше згаданим планом. Після презентації проектів

передбачається загальна дискусія. Я, аналізую висловлювання учнів, стежу за тим, як засвоєна лексика, чи правильно вони вживають граматичні структури, оцінюю відповіді. Важливим моментом є підбиття підсумків дискусії. Для того, щоб підтримувати і стимулювати активність учнів під час дискусії і мати можливість об'єктивно оцінити участь кожного з них у роботі, вчитель може використовувати різні засоби заохочення учнів. Так, під час уроку учні можуть заробити бали за вдале питання чи відповідь, використання активної лексики, вживання комунікативних кліше. В кінці уроку бали підсумовуються, і за цими результатами проставляються оцінки.